

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 554/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AK JUDr. Silvia Tatarková, s. r. o., Škultétyho 472/10, Martin, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Silvia Tatarková, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Martin – východ, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia a skutkový stav

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Martin – východ (ďalej len „obvodné oddelenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v súvislosti s podnetom na prešetrenie podozrenia z trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie musela 7. marca 2020 v priestoroch Základnej školy s materskou školou [REDACTED] strpieť odobratie vzorky DNA sterom z ústnej dutiny, o čom nie je v spise vedenom obvodným oddelením žiaden záznam napriek tomu, že taký dokument podpisovala. S odobratím vzorky DNA sťažovateľka nesúhlasila a v deň jeho uskutočnenia podala sťažnosť na postup príslušníkov Policajného zboru, ako aj trestné oznámenie z 8. marca 2020. Okresná prokuratúra Martin 27. marca 2020 a 11. júna 2020 doručila sťažovateľke vyjadrenie vo veci jej sťažnosti na postup policajta, podľa ktorých nejde o konanie policajta v rozpore so zákonom. Uznesením vyšetrovateľky Úradu inšpekčnej služby, odboru Inšpekčnej služby Stred Banská Bystrica ČVS: UIS-152/0-OISS-2020 z 12. júna 2020 bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľky vo veci podozrenia zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa mali dopustiť príslušníci obvodného oddelenia por. [REDACTED] a npor. [REDACTED], keďže nezistila dôvod na začatie trestného stíhania. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodla prokurátorka Krajskej prokuratúry v Žiline uznesením č. k. 4 Kn 48/20/5500-4 z 11. septembra 2020 tak, že ju ako nedôvodnú zamietla.

3. Sťažovateľka postup príslušníkov obvodného oddelenia zo 7. marca 2020 považuje za nezákonne zasahujúci do jej označených práv na ochranu súkromného života. Odobratie vzoriek DNA bolo nezákonné, v rozpore so zásadou legitimacy, bez vecného súvisu s predmetom konania príslušníkov a išlo o neopodstatnený zásah do jej základných práv, ktorým jej bola spôsobená ujma. Biometrické údaje sa považujú za osobitnú kategóriu osobných údajov, ktorých zneužitie alebo neoprávnené spracovanie predstavuje významný zásah do základných ľudských práv dotknutej osoby.

4. Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľky [REDAKOVANÉ]... podľa Čl. 2 ods. 2, Čl. 19 ods. 2 a 3. Ústavy Slovenskej republiky a Čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Martin-východ porušené boli.

2. Krajskému riaditeľstvu policajného zboru v Žiline, prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Martin-východ prikazuje obnoviť stav pred porušením práva a zničiť neoprávnene zhromaždené údaje o [REDAKOVANÉ]..., získané vyhotovením biologickej vzorky dňa 07.03.2020.

3. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 500 €..., ktoré je jej Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Žiline povinné zaplatiť...

4. Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Žiline je povinné uhradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 450,28 EUR...“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúra

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

8. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Predbežné prerokovanie

9. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je námietka, že sa cíti dotknutá na svojom základnom práve na ochranu súkromia faktickým zásahom príslušníkov obvodného oddelenia vykonaným 7. marca 2020, ktorý spočíval v odobratí vzorky DNA proti jej vôli v súvislosti s vyšetrovaním trestnej činnosti, pretože tento zásah považuje za nezákonný a neopodstatnený.

10. Sťažovateľka využila prostriedky právnej ochrany, ktorú poskytuje Prokuratúra Slovenskej republiky a Inšpekčná služba Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a to formou sťažnosti na postup policajta aj trestným oznámením, ktoré boli príslušnými orgánmi vyhodnotené ako nedôvodné. Prílohu jej ústavnej sťažnosti tvorí okrem iného uznesenie vyšetrovateľky Úradu inšpekčnej služby ČVS: UIS-152/0-OISS-2020 z 12. júna 2020 o odmietnutí veci podozrenia zo spáchania trestného činu, ktorý oznamovala sťažovateľka, ako aj uznesenie prokurátorky Krajskej prokuratúry v Žiline č. k. 4 Kn 48/20/5500-4 z 11. septembra 2020 o zamietnutí jej sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľky Úradu inšpekčnej služby. Vo vzťahu k týmto rozhodnutiam však sťažovateľka porušenie svojich základných práv nenamieta ani v dôvodoch ústavnej sťažnosti, ani petitom ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto nezameral svoj prieskum na porušovanie práv sťažovateľky predmetnými rozhodnutiami, ale len faktickým zásahom príslušníkov obvodného oddelenia, ktoré sťažovateľka explicitne v petite svojej ústavnej sťažnosti požaduje.

11. Podľa § 252 ods. 1 zákona č. 152/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 262 ods. 1 SSP ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby podľa § 252 ods. 1, uznesením zakáže žalovanému pokračovať v napadnutom inom zásahu, a ak je to možné, uloží mu povinnosť obnoviť stav pred zásahom. Vydaním tohto uznesenia sa súdne konanie nekončí a žalovaný je povinný správne súdu v určenej lehote doručiť oznámenie o tom, že splnil zákaz pokračovať v inom zásahu a obnovil stav pred zásahom, ak mu takáto povinnosť bola uložená.

Podľa § 252 ods. 2 SSP žalobca sa môže žalobou domáhať aj určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa § 252 ods. 1 SSP a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.

Podľa § 263 SSP ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby podľa § 252 ods. 2, uznesením určí, že napadnutý iný zásah orgánu verejnej správy bol nezákonný. Vo výroku uvedie aj označenie žalovaného a označenie alebo opis iného zásahu s jeho prípadným číslom.

12. Vo vzťahu k faktickému zásahu príslušníkov Policajného zboru sťažovateľka netvrdí, žeby využila možnosť podania určovacej zásahovej žaloby v správnom súdnictve. Práve podanie správnej zásahovej žaloby je účinným právnym prostriedkom, ktorým by bolo možné dosiahnuť tú ochranu, ktorú sťažovateľka požaduje od ústavného súdu, keďže správny súd, konajúc o zásahovej žalobe, má právomoc vysloviť nezákonnosť už skončeného faktického zásahu orgánu verejnej moci zameraného proti sťažovateľke pre účely priznania prípadnej náhrady škody spôsobenej takýmto postupom (vo vzťahu k postupu príslušníkov obvodného oddelenia), ako aj uložiť orgánu verejnej moci navrátenie do pôvodného stavu neporušujúceho základné práva, ak je to možné (pokiaľ ide o zničenie vzorky DNA Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Žiline).

13. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

14. Vzhľadom na uvedenú procesnú situáciu, v ktorej sťažovateľka požaduje poskytnutie ústavnej ochrany základným právam, ktorú primárne poskytuje správny súd a na dosiahnutie ktorej je sťažovateľka oprávnená využiť inštitút zásahovej žaloby podľa § 252 SSP, ktorý však nevyužila, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu